

Nyitra-völgyi Lap

TARSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 korona. — Félévre 4 korona.
Negyedévre 2 korona.
Néptanítóknak feleáron.

SZERKESZTŐ:
SZALAY PAL.FELELŐS SZERKESZTŐ:
MALLÁSZ ANTAL.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGY-TAPOLCSÁNY a gyógyszerész épületben
hova a lapot illető minden közlemény küldendő.
Előfizetési és hirdetési díjakat a kiadóhivatal veszi fel
— Egyes szám ára 20 fillér. —

Magyar védőegyesület és a magyar gazdák.

Vaszary Kolos hercegprimás fővédnöksége alatt »Magyar Védőegyesület« alakult, az egész országra kiterjedő hatáskörrel, amelynek célja a magyar ipar megeremtése, a magyar ipar erkölcsi és esetleg anyagi támogatása, célja tehát a magyar ipari termékek terjesztése, a külföldi ipar leszorítása s a jelenleg külföldre áramló közel ezer milliónak legalább részben az országban való megtartása.

Érdemes foglalkoznunk egy kissé ezzel a védőegyesülettel s nyilvánvaló lesz, hogy méltó arra, hogy a gazdák is zászlója alá szegődjenek, érdekükben fekszik nekik is, hogy ez egyesület hatalmassá, erőssé legyen, hogy kitűzött célját megvalósítsa.

Sok szó esett újabban agrarizmusról, merkantilizmusról és nagyon sokan úgy fogják fel e jelszavakat, mint a melyek egymásnak ellenségei, mint a melyek egymás mellett meg sem férhetnek, a melyek egymást tönkre tenni, lerombolni akarják.

Pedig e tekintetben nagy a tévedés: az igazi agrarista a tisztességes ipart, a tisztességes kereskedelmet soha se tekintette ellenségeinek s soha se magát a merkantilizmust, hanem csu-

pán annak a tulkapásait ostorozta. Az agrarista jól tudja azt, hogy Magyarország nagygyá és gazdaggá csak akkor lehet, ha azok a nyers anyagok, a melyeket termel, ide bent nyernek feldolgozást és elfogyasztást s megszűnik az az anomália, hogy nyers terményeinket olcsón elviszik a külföldre s feldolgozott állapotban sokszor tízszeres áron hozzák vissza.

Abból a közel 1000 milliónyi behozatalból 50—75 százalék tisztán munkabérekre esik, elképzelhető tehát, ha e rettenetesen nagy összegnek csak fele is magyar honos, magyar munkások birtokába jutna, mennyivel nagyobb lenne azoknak fogyasztási képessége, mennyivel több liszt, hus, zöldség fogyna el az ország határain belül.

Elérkezne mindjárt az az idő, a mikor nyersterményeinkkel nem volnánk rá utalva a külföldre, mert ide bent nyernének azok piacot s elfogyasztást, elérkezne a külön vámterület ideje is, a mikor nyugodtan mehetnénk abba bele, mert kiviteli feleslegünk nem, vagy csak jelentéktelen lenne.

Valóban megfoghatatlan az, hogy nekünk agri-kultur államnak nemcsak a szorosabb értelemben vett gyáriipari behozatalunk mily óriási, de nyersterményekben is milyen jelentékeny. Alig hihető — pedig úgy van — hogy gyü-

mölcsből s gyümölcskonzervekből 3—4 millió korona értékűt hozunk be, pedig kitűnő gyümölcsöket termelünk s Kecskeméten, Rimaszombatban kitűnő gyümölcskonzerváló gyáraink is vannak. Hántoló malmaink borsószükségletük 98.6 százalékát külföldről szerzik be, a kölesnek 83.1 százaléka a külföldről kerül hozzánk, borból 15 millió korona árát, szénből 15 millió métermázsát, sertésárut 2.8 millió korona értékűt hozunk be, sőt csupán a múlt karácsony hetében legalább 25000 darab szárazon kopasztott stájer kappan került magyar ember asztalára. Arról meg jobb nem is beszélünk, hogy gépekért, vászon és ruhaneműekért, különösen pedig női piperecikkekért mily óriási összegek mennek külföldre, holott ha léteznek is ilyen anyagokat készítő gyárak az országban, azok terményeiket nem képesek itt értékesíteni, hanem előbb kénytelenek azt elvinni külföldre, hogy azután az ottani gyáros nagy haszonnal hozza azt vissza. Egy magyarországi kefégyáros kitűnő keféket készít, anyagát Londonba viszik s egy ottani gyár cége alatt hozza vissza s adja el — természetesen kétszeres áron.

S miért van ez így? Mert mi magyarok vagy nem tudjuk fölfogni helyzetünket, a magyar ipar terjedésének

A „Nyitra-völgyi Lap“ eredeti tárczája.

„Ablakokból Kikukucsáló Társaság.“

— Csevegés. —

A mai időkben mániává fajult a körösdí, a klubosdi. Ugy a fővárosban, mint a jó vidéken gőzerővel megy a legkülönbözőbb társaság alakítás. Aki csak ülni, állni, mozogni, beszélni tud (pláne ha beszélni!) határozottan tagja valamely asztaltársaságnak vagy piti kluboskának.

Az nincs is embersorban, aki legalább két vagy három gyülekezethez nem érdem-dus tagja, oszlopa vagy erőssége. Mindenütt az egész vonalon az emkerlakta helyeken szinte orditozzák, hogy társulásra van szükség az egyénnek, egyesülésben rejlik az erő, megannyi hangzatos jelszavak, melyek mind oda irányulnak, hogy tömörüljünk! Jelentéktelen urfiaskák, akiknek szakálluk még alig van, bajszuk ellenben nincs, létesítenek egyesületeket, a legnevetlenebb céllal. Mikor aztán össze hozták az együletet, értem alatta a megfelelő létszámot, azok vezetőivé tolják fel magukat ezek a tehetséges stréber-ek, hogy büszkén verhessék mellüket: „Hohó, barátocskám, úgy nézz meg engem, hogy én az „Istenfiak“-nál elnök, a „Fiatal óriások“-nál dettó elnök, a „Fehér elefántok“-nál másodelnök, a „Szébb szívek asztaltár-

saság“-nál titkár, a „Huszak“-nál meg minden egyszemélyben vagyok!”

Az avatatlank persze bámulják a zseniális ifjat, hogy ilyen népszerűségnek örvendő annyi tisztséget visel, valósággal bálványozzák érte, különösen a hölgyek, a szép materiák, ezek fényes jövőt jósolnak neki a közpályán, egyben igyekeznek előttük tetszeni mindenáron, ilyen legények révén könnyen lehet bálba menni, ott jól mulatni stb. stb.

Pedig ha tudnák, hogy azok a tartalom nélküli tisztségek, mily parányit érnek s csak arra jók, hogy az illetők az időt hogyan agyon üthessék velük. Igaz, még másra is hasznosak, arra tudniillik, hogy a ki ily sok nobilis magisztrátussal bír, az a maga diósőségére névjegyeket nyomtathat, neve alá iratván mozaikszerűleg mindazokat a méltóságokat, melyeket őt holmi köröcskék megtisztelték.

A minap hogy-hogy nem, szerencsém volt olvasni egy ilyen névjegyvet; ez állt rajta: „Selyem Abdur, költő, az „ablakokból kikukucsáló társaság“ főmókamestere — No de ilyet! — rikkantottam magamban — ez is létezik ebben a szomorú világban?! „Ablakokból kikukucsáló társaság.“ Micsoda firnamentum ez? Milyen érdekes lehet egy ilyen című kaszinó? Szerettem volna rögvest tudni róla mindent, hogy mi célja ennek a becses társaságnak? Gyerekeket

ruház e fel, vagy üdültet, népkonyha-jegyeket osztogat-e, vagy hamis levest, fiatalit-e vagy vényt? Aztán hol tartja az üléseit? kik a tagjai? ki a védnök? ki a dédnök? kaphatni-e tőlük mérsékelt fürdő utalványt? Isten tudja, mi minden nem tajzott egyszerre a kobakomban. De mikor úgy égetett a kiváncsiság. Körülbelül olyan érzelmeket tápláltam, mint Éva anyánk a paradicsomban az almafa irányában, de csak körülbelül, mert én a tisztelt szövetségnek nem éppen gyümölcsöt szerettem volna megkóstolni, hanem inkább a hollétét kifürkészni vágytam. Hiába vágytam, nem voltam képes rá találni. Összefutottam a várost, a város végét, a nagy és kis kocsmákat, zugokat, intim le-bujokat, még se akadtam rája. Már a levegőben is kerestem, az atmoszférát is megbolygattam, a csillagtáborn is meginterjűvöltem, de bizony hiába! Hogy veszett volna bölcsőjében ez a névjegy! átkozódtam. Szidtam, mint az eleven gypűt, mégis boldog voltam, hajh, mert ábrándozhattam az „Ablakokból kikukucsáló társaság“-ról. Az „ablakokból“ szó végtelenül tetszett nekem, a „kikukucsáló társaság“ egészen lebilincselte. Ha este lefeküdtem, soká nem tudtam elaludni, álmatlan éjeim voltak, lelkiileg lumpoltam, mintha bizony szerelmes lettem volna. Nappal amerre mentem, akivel csak találkoztam, mindég és mindjárt azt kérdeztem: „Nem ismeri kérem ezt meg ezt a társasá-

jelentőségét, vagy csak álhazafiság van bennünk. Nálunk a hazafiság a nagy hangon való politizálásban nyilvánul, a miből aztán senkinek semmitéle haszna nincsen, nem pedig közgazdasági helyzetünk tanulmányozásában és ösmere-tében, a mely ösmerekek pedig parancsolólag kiáltják: hogy minden magyar embernek csak magyar ipari terméket szabad használnia. Az egyének nem szabad anynyira önzőnek lenni, hogy csak saját személyére gondoljon s egyébbel se törődjön, ha jól megy a sorsa. Egy családnak kell tekintenie az egész magyar nemzetet s szívvel lélekkel arra kell törekednie, hogy ezen család minden tagjának jó sorsu legyen, mert csak így melegedik, gyarapodik, gazdagszik az egész tűzhely. Ennek pedig mulhatatlan kelléke, hogy egyrészt a földművelő sokat termeljen, s azt jólértékesítse, masrészt pedig, hogy ne sok pénzzel adózzon ipari termékekért külföldnek, hanem hogy az a pénz is ide bent maradjon az országban, emelve annak fogyasztóképességet, az egésznek vagyonosodását.

Ahhoz a védőegyesülethez tehát, a mely célul tűzte a magyar ipari termékek megvédését a külfölddel szemben, a mely vállalkozott a magyar ipari és mezőgazdasági termékek hathatós terjesztésére, a gazdáknak igen is van közük. Annnyira közük van hozzá, hogy valóságos vétkes mulasztást követ el az, a ki nem sorakozik a védőszövet-ség kötelékébe, a ki nem hirdeti annak eszméit egész lelkesedéssel.

A gazdáknak nem a külön vám-terület kell, a melylyel esetleg termé-nyeink értékesítését lehetetlenné tennék legalább egyidőre, hanem az kell, hogy mindenki lássa át a magyar ipar terjedésének fontosságát; az kell, hogy ne vegyen senki mást, csak magyar ipari terméket, ha az mindjárt egy pár fillérrel drágább is a külföldi portéká-nál; az kell, hogy ne igyék olyan ká-vét, a melyet nem magyar cukor éde-sít, ne vásároljon külföldi képet, kül-földi műtrágyát, ne járjon angol vagy

német posztóban, ne irjon olyan papi-rosra, olyan tollal, mely nem magyar gyárból került ki, ne csináltasson cseh vászonból fehérneműt, ne igyék pilseni sört, ne egyék prágai sódat, stájer kap-pant s kerülje azokat az üzleteket, melyekben nem tudják bizonyítani, hogy a kért árú magyar gyáripari termék. A magyar gazdaosztály nagy és hatalmas! Ha követné e tanácsokat, ha nem használna külföldi iparcikket, rövid idő alatt megteremtené a magyar ipart job-ban, mint bármiféle állami szubvenció. Csatlakozzanak a magyar védőegyesület zászlajá alá és velük nagyon sokat nyer e hazafias ügy.

Hirek.

— Mérey Lajos képviselőjelölt. A tapolcai kerületben nemsokára képviselő-választás lesz. Az Ugron-párt, mint értesülünk a jelöltséget Mérey Lajos nyitrai ügyvédnek ajánlotta fel, aki azonban hivatkozva arra, hogy ugys új általános választások előtt állunk, kijelentette, hogy addig fellépni nem hajlandó.

— Nagy vadászat. Komjáthon, báró Wodiáner Albert birtokán — mint lapunknak írják e hó 4-én és 5-én nagy vadászatok voltak, amelyekben többek közt résztvettek: Csáky Albin gróf, Perczel Dezső, Harkányi Frigyes báró, Révay Simon báró. Nemes János gróf, Thuróczy Vilmos főispán, Lukács Antal és Szalavszky Gyula főrendiházi tagok, Jekelfalussy altábornagy, Bleyleben lovag, Tassig lovag (Bécsből). Összesen 1800 vadat ejtettek el.

— Az állatorvosi megfigyelés költségei. A törvényben és szabályrendeletben nem jártas felekkel egyes helyeken megtörtént az, hogy az állatorvosi megfigyelés költségeinek megfizetésére köteleztettek, jól-lehet ez nem a magánfél érdekében, hanem közérdekből történt. Ezen méltánytalan eljárást lesz hivatva megszüntetni a közigazga-tási bíróságnak azon elvi határozata, melyben kimondja, hogy „ha a sertésnek állatorvosi megfigyelése a sertésvész terjedésének megakadályozása vegett, tehát közérdekből és nem a magánfél érdekében történik, az állatorvosi megfigyelés költségeinek viselésére a magánfél az 1900. évi XVII. törvényezikk 6. szakassa alapján nem kötelezhető.

— Vissza Amerikából. Több amerikai iparvállalat, különösen az aczéltröszt válságba

jutása folytán nagymérvű üzemredukeziók iörténtek. Az elboesátott munkások, minthogy keresetet nem tudtak találni, rajonként tér-nek vissza hazájokba. A Ksod majdnem na-ponként szállit Oderbergből induló külön-vo-natokon, különösen Szepes-, Abauj-, Gömör-és Zemplém-megyékbe visszatérő magyar munkásokat

— Ujítás a Hirlapirodalom terén. Eddig a hirlapok előfizetői kérdéseire csak a szerkesztői üzenetek rovatában válaszoltak. Most a Kormos Alfréd szerkesztésében meg-jelenő Magyar Pénzügy és Magyar Keres-ke-dők Lapja című szaklapok azt az ujítást hozták be, hogy előfizetőiknek ezentúl szóbeli felvilágosítást és utba igazítást adnak, mely előny gyakran felülmulja a csekély előfize-tési összeget.

— A vármegyék dologi szükség-leteinek megállapítása. Gróf Tisza István miniszterelnök, mint belügyminiszter, a tör-vényhatóságokhoz az elmúlt év utolsó na-pjaiban rendeletet intézett a vármegyék dologi szükségleteinek megállapítása tárgyában. A rendelet kiadására az adott okot, hogy a minster tapasztalatai szerint a költségvetések összehasonlításánál az egyes vármegyék-nél irodai szükségletekre és napidijakra előirány-zott összegek között feltűnő nagy eltérések vannak. Így például Biharmegyében, hol a lakosság száma 526,795, a körjegyzőségeké 201, a járasoké 17, irodai szükségletekre 16,266 K. 73 fillér. napidijakra 2377 K. addig a 89.217 lelket számláló, 44 jegyző-séggel és 3 járással bíró Moson vármegyében irodai költségekre a 17,260 K., napidijakra 3930 K. vétetett fel, míg Hunyad vármegye 302.710 lakosára 94 községgel és 10 járással irodai szükségletekre 8060 koronát, napi-dijakra 122 K. 92 fillért irányzott elő, ugy-hogy irodai szükségletekre a vármegyék egy lakosára eső összeg 3 K. és 19 fillér, napi-dijak és utiköltségek fejében például Moson vármegyében egy négyszögkilométerre 1 K. 15 fillér esik. Ezek a viszás állapotok arról győzték meg a minisztert, — mondja a ren-delet, — hogy a dologi szükségletek kielé-gítést nyerhetnek akképen, ha az irodai szük-ségletek fedezésére szánt összeg fejenkint 5 fillért, a napidijak és utiköltségek összege négykilométerenkint 30—40 fillért nem halad-ják meg s ezen kiadások kellő takarékosság mellett legalább ezen határig leszoríthatók. Figyelmeztetnek a törvényhatóságok, hogy már az 1904. évi költségvetések felülvizs-gálásánál ezen szempontok szerint jár el a minisztérium. Ebből az következik, hogy sok vármegyei költségvetésének a dologi kiadá-sokra vonatkozó része új előirányzat készí-tése céljából visszaküldetik.

— „Tuberkulózis.“ A humanusan érző

got? De a kérdezettek „nem“-mel feleltek. És bennem izzott a vágy, forrott a vér s mintha furiák üldöztek volna, rohantam az „Ablakokból kikukucskáló társaság“ után. Hasztalan! Sikertelenül!

Már leaktartam mondani a kutatásról, már abba akartam hagyni ezt a gyötrelmes munkát, illuzióim már tűnedező félben valának e tárgyat illetőleg, mikor nyomára bukkantam. Ugyanis meglátogattam az én régi jó kvártélyos asszonyomat, akinek ott tartózkodásom ideje alatt néha-néha ugy elszoktam meghíten panaszolni az én apró bajaimat s ő szintén elsírta nekem lelke buját, az élet nehézségeit, reményeink her-vadását, mely kölcsönös sírás-rívás után jó-tékonyan megszoktunk vigasztalódni.

Most is akkép cselekedtem, szeretettel fogadván, leültetett. Helyet foglaltam, elő-adtam izibe, mi nyomja a lelkecskémet. Az asszonyságom feszült figyelemmel hallgatta beszédemet és bántóan mindjobban mosoly-gott, majd hahotába tört ki. Máskor, ha ki-tártam néki szívemet, csaknem sírva fakadt, most meg veszettül nevetett. Eleinte csak türtem a dolgot, nyilván azt hittem ma-gamban, ő bizonyosan ennek a fránya titu-lusnak röhicsél, de később, hogy pillanatig sem szünet meg nevetése, kizökkentett a sodromból.

— Ugyan ténsasszony — ripakodék rája — min tud olyan jó ízűt kacagni?

— Min? . . . Még kérdi?

— Igen, sőt követelem, hogy mondja meg az okát.

— Ejnye, maga mindent tudó, hát még azt sem tudja, hogy az „Ablakokból kiku-kucskáló társaság“ nálam van.

— Hogyan? — ez önnél? — aztán mi ez? honnan szabadultak ide? micsoda parvenük? mit csinálnak? mit esznek, isznak? mik és kik? Mondja már hamar! — vallat-tam kérdéseim tömkelegével. A szegény asszonynak tátva maradt a szája a kérdések eme özönére, azt se tudván, mire feleljen, első ízben olyan konsternációt okozott néki. Végre megszólalt lágyan, behizelgő hangon:

— Ennek a „társaság“-nak a célja (okos nő volt, mindjárt a czéllal kezdte) tula:donképpen nincs és mégis van. A kutba-esett gondolkozásuak előtt nincs, a bölcse-lkedők előtt azonban van. (Rideg okosság jellemezte ezt az asszonyt, de nem csoda, hisz emberemlékezet óta filozopterekkel és jogászokkal egy tálból eszik; érts alatta szives olvasó, hogy kosztba vannak nála ilyen személyiségek.)

— No de mégis, mi a célja, pattantsa ki már ténsasszony!

— Azt nem mondhatom el risz-rosz szavakkal, hanem tudja mit kérem, tessék bejönni vélem a társaság helyiségébe, majd odabenn megtapasztal mindent.

Bementünk. Hogy ott benn valánk,

álmétkodva kerestem a „lokált“, mert se íróasztal, se nagy asztal, se semminemű asztal nem volt ott, mely valami egyleti helyiségre emlékeztetett volna, hanem telve volt a szoba sok-sok — ágygyal, akárcsak egy kaszárnya vagy ispotály. Mit akar ez jelenteni, micsoda szimptoma? Szinte vártam, hogy felvilágítson. De mivel nem szólt, hát meginterpelláltam.

— Kérem. Ön ide bevezetett, hol a helyiség és hol a társaság?

— A helyiség az ablakban van, a tár-saságot pedig majd ön egybehívja — volt a lakonikus válasz.

— Ki hallott ilyet? — hüledeztem, aztán az ablakra tekinték, mire az asszony nógatott, sarkantyuzott:

— Uram, csak sziveskedjék az ablak-hoz fáradni.

— Aztán minek?

— Csak tessék, majd megtetszik látni!

És én mentem, mint akit lidérczláng csal, mint akit visznek. Nagy Isten! vis-á-vis, emeleten, földszinten, oldalfolyosón, ahol csak ablak vagy ablaknyílás meredezett onnan mindenünnen igézetes leányfejek kan-dikáltak ki, reám szegezven szuró pillantá-saikat.

(Vége köv.)

közönség figyelmébe ajánljuk a szegénysorsu tüdőbetegek sanatorium-egyesülete által kiadott „Tuberkulózis“ című havonként megjelenő közlönyt, mely a jelen évben második évfolyamába lépett, célja a nagyközönséget a tüdőgümőkór elleni védekezés eszközeivel megismertetni és azok használatára kitanítani. A lap szerkesztői Dr. Kuthi Dezső és Dr. Tauszk Ferencz egyetemi magántanokok s ezeken kívül állandó munkatársai a lapnak Dr. Korányi Frigyes, Dr. Müller Kálmán főrendiházi tagok, Dr. Kéthly Károly, egyetemi rektor. Dr. Kutya Ferencz az állatorvosi főiskola rektora stb. A havonként megjelenő lap előfizetési ára egy évre 1 korona. Az előfizetési díjak a Sanatoriumi-Egyesület titkára hivatalába küldendők. (Budapest, Andrássy út 46. n.)

— Az „Othon“ közgyűlése. f. hó 10-én d. u. 2 órakor tartotta az „Othon“ társaskör rendes évi és ezuttal tisztújító közgyűlését élénk érdeklődés mellett. A napirend egyes pontjainak letárgyalása után a tisztújítás a köv. eredményvel záródott: Elnök: Dr. Munk Mór, alelnökök: Dr. Spitzer Gyula és Munk József, Titkár: Dr. Tausz Frigyes, Könyvtáros: Wittmann Pál, Vigalmi bizottság elnöke: Dr. Kun Mihály Ellenőr: Dr. Dénes Zsigmond, Pénztáros: Löw-Beer Adolf, Háznagy: Dr. Berger Vilmos, Választmányi tagok: Dr. Mayer Miksa, Dr. Löw-Beer Zsigmond, Brecher Samu, Pollák Salamon, ifj. Pollák Adolf, Pótagok: Weisz Samu, Lickenstein Béla. A vigalmi bizottság tagjai: Goldner Miksa Grün Zsigmond, Braun Ignác, Aöw-Beer Samu.

— Utmutató az iskolák és óvodák teendőinek ellátására. Ily cím alatt jelent meg Dr. Szabó M. kisküküllőmegyei tanfelügyelőnek az iskolai és óvodai adminisztrációnál nélkülözhetetlen munkája mely az iskolaszékeket, tanítókat, tanítónőket és ovónőket hivatalilag és személyileg érdeklő munka. Ebben a munkában rendszeresen fel van dolgozva az iskolai teendőkre vonatkozó tudni való. Az I. rész magában foglalja az iskolai, irodai, ügyviteli szabályzatot, a II. részben a tanulmányi és az iskolai anyagi ügyek ellátására vonatkozó teendők vannak rendszerbe foglalva. A III. részben az iskolai kezelés és rendtartásnál használandó mintegy 54 nyomtatvány minta van bemutatva. Hasznát vehetik e munkának: kisdedovónók, elemi, — felsőnép- és polgári iskolai tanítók, iparos és kereskedői tanonciskolai igazgatók, tanítónők, tanítók, képezdeki növendékek, továbbá iskolaszékek gondnokságok, óvoda és tanoczkolai felügyelő-bizottságok és tantelügyelőségek. Kapható a szerzőnél Dicsőszent-Mártonban (Kisküküllő megye.) Ara portómentes küldéssel: 5 korona. Megjelentek még ugyanattól a szerzőtől „Tanügyi teendők jegyzéke“, ára 2 korona; „Tanítók jogai és kötelességei“ ára 5 korona, „Népoktatásügyi községi közigazgatás“ ára 5 K. 20 fillér. „A királyi tantelügyelőségek ügykezelési szabályzata“, ára 2 korona. „A kir. tantelügyelőségek ügykezelésének egyszerűsítése és hatáskörének kiterjesztése“ ára 1 korona. Az elsorolt hat munkát 15 korona kedvezményes áron meglehet rendelni.

— Karácsonyi pásztorjáték Nyitra Zsámbokrétien folyó évi december hó 26 és 27-én a helyben lakó rkath. ifjuság színre adta a „Betlehemi bakter és Aprószentek“ című pásztorjáték darabokat nagy sikerrel. A közönség zsúfolásig megtöltötte az-e célra átengedett r. kath. iskolának nagy termét s rendkívüli érdeklődéssel halgatta a darabok gyönyörű tartalmát, valamint a műkedvelők igazi magyaros zamatú előadását. A diszletek ez alkalomra Budapestről voltak megrendelve A darabok anyagi sikerét nagyban elősegítette Zatkovics Károly plébános mint védnöknek hasonlóképp Reiszl István mint rendezőnek fáradságot nem ismerő önzetlen buzgó működése. Előadás után Zatkovics

Károly plébános megköszönve a műkedvelő fiatalság fáradságát és midőn őket szent válásuk iránti további buzgó ápolására, édes magyar hazánknak szeretetére és a magyar nyelvnek állandó gyakorlására atyai szívvvel intette, Reiszl István úgy a többi rendező-ségi tagoknak szíves közreműködését megköszönve a közönség lelkes s hazafiságtól átható beszéde után, társadalmi különbség nélkül a „Szózat“ elnevelésébe kezdett s annak lélekemelő dalama közt a védnök és a rendező tagokat életvén, oszlott szét. Ambár a belépti díj fizetése a közönség tetszésére bízott, befolyt készpénzben kor. 210.—, melynek tiszta jövedelméből 22 szegénysorsú tanuló: 7 fiú, 15 leány teljes téli ruházat és lábbelivel részesített. Nem szabad azonban megfeledkeznünk a helybeli tanító karról sem, kiknek ernyedetlen szorgalma, hazafias működése és tanításuknak eredménye, — hogy Ny-Zsámbokrét község több mint 1100 lélekből álló lakósága rövid 20—25 év alatt nyelvben és lélekben teljesen magyar lett. Ny-Zsámbokrét 1903 december 31-én.

— Kaszinói közgyűlés. A nagytapolcsányi Kaszinó-Egyesület f. hó 10-én délután 5 órakor tartotta szokásos évi közgyűlését. A gyűlés tárgyai voltak: einöki megnyitó, a pénztári számadások előterjesztése, a könyvtárnok jelentése és végül hírlapok elárverezése. Keviczky Lajos elnök megnyitójában visszapillantást vetett az elmúlt egyesületi év jelentősebb eseményeire. Felemlítette az elmúlt év folyamán fölmerült helyiség változtatás eszméjét mely azonban elháríthatatlan akadályokba ütközött. Azután Mallász Antal terjesztette elő számadásait, melyből jöleső érzéssel győződhetett meg minden tag, hogy az egyesület finandális ügyei ahhoz értő, erős kezekben vannak. Mert míg az egyesület majdnem 20 éven keresztül mindig nagy deficittel zárta évi számadásait addig Mallász Antal pénztárnoksága alatt a pénzügyviszonyok annyira javultak, hogy ezidén 340 korona pénztármaradvány lett kimutatható. A közgyűlés elhatározta, hogy ebből a fölöslegről 130 koronát könyvtárgyarapításra fordít.

— Jótékony célú hangverseny. Az „Erzsébet“ nőegyesület elnöksége február 6-ára jótékony célú hangversenyt tervez, melynek tiszta jövedelme a nevezett humanus egyesület céljaira fordítatnak. A hangverseny programja ez ideig még nincs egészen megállapítva. Kész programról tehát mely semmi változásnak nem lenne alávetve, még nem referálhatunk. Mindenesetre azonban lesznek négyeskar által előadott énekszámok, monolog, melodráma, négykezes zongoradarabok stb.

— Az idegen nyelvű feliratu képes levelező-lapok. A kereskedelemügyi miniszter az idegen nyelvű feliratokkal bőven ellátott háziiparilag előállított képeslevelező-lapokra nézve hatályon kívül helyezte azt a rendeletet, mely az idegen nyelvű feliratokkal ellátott képeslevelezőlapokat daczára a bérmentetésnek — bérmentetlennek vette, ha ezek az idegen feliratok áthuzva nem voltak. Ennek a rendeletnek a hatályon kívül való helyezése a közönség érdekeinek szempontjából mindenesetre méltányos előleg, mert a sok felírás között itt ott egy mindig könnyen elkerülhetne bárkinék a figyelmét, ez esetben hiába volt portóbélyeggel ellátva, a címzettnek utánfiövetést kellett teljesítenie.

— Iskolalátogatások. Schaller Flóris nyitrai megye segédtanfelügyelője f. hó 11-én este városunkba érkezett s e hetet itt és a vidéken töltötte iskolalátogatásokkal. Nagytapolcsányban meglátogatta az állami elemi, a polgári, a kath. és izraelita iskolákat, mindenhol rendben, s a tanítást eredményesnek találta.

Kerjük csak Neustein Fülöp csuk- rozott hashajtó-piruláit,

melyek évek óta kitűnőnek bizonyultak és előkelő orvosok által könnyű hashajtó- és feloldó-szerül ajánlatnak. — Egy doboz (15 pirula) 30 fillér.

Minden gyógyszerárban kapható.

Neustein-féle gyógyszerár, Bécs, I., Plankengasse 6.

HIRDETÉSEK

felvételnek

a kiadóhivatalban.

921/1903 végrh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. törvényszéknek 1903. évi 61044 számú végzése következtében Kollar Lajos ügyvéd által képviselt dr. Wagner s társai javára Porázik Gyula ellen 102 K. 60 f. s járulékaik erejéig 1903 évi Szeptember hó 9-én. fogantatosított kielégítési: végrehajtás utján felül foglalt és 1235 kor. ra becsült következő ingóságok, u. m. szoba, bútor, ló, kocsis és egyéb tárgyak nyilvános árverésen eladatnak. Mely árverésnek a nagytapolcsányi kir. járásbíróóság 1903-ik évi VII. 283/2 számú végzése folytán 102. kor. 60. fill. tőkekövetelés ennek 1903. év márczius hó 1 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 73 kor. 30 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Nagy-Bossányban leendő eszközzésére 1904. évi Január hó 23-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Kelt nagytapolcsány 1904. évi január hó 3 napján.

Klobusicky

kir. bir. végrehajtó.

989/1903 vhtó. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagytapolcsányi kir. járásbíróóság 1903. Sp. I. 89/2 számú végzése következtében Dr. Dénes Zsigmond ügyvéd által képviselt Goldner Adolf javára Klein Károly és neje ellen 159 K. 36 t. s jár. erejéig 1903. évi augusztus hó 25-én fogantatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1330 K. becsült következő ingóságok, u. m. gazdasági felszerelés is tehene nyilvános árverésen eladatnak. Mely árverésnek a nagytapolcsányi kir. járásbíróóság 1903-ik évi VI. 159/2 számú végzése folytán 159 kor. 36 fill. tőkekövetelés, ennek 1903. évi szeptember hó 9 napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 67 kor. 50 fillérben bíróilag megállapított költségek erejéig Nagy-Bossányban leendő eszközzésére 1904. jan. hó 21-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságok mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 20 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagytapolcsány, 1904. évi január hó 2-án.

Klobusiczky,

kir. bir. végrehajtó.

MAGYAR IPAR

Következően felsorolt saját készítményű jó minőségű áruinknak **árjegyzékét** áttekintésre **ajánljuk.**

1 drb. bécsi piros paplan	1	frt 80
1 bordon	2	80
1 Satin Chachmir paplan	3	80
1 atlasz Cachmir paplan	5	20
1 selyem atlasz	8	50
3 részű volin matrasz	4	50
3 Crin de afrique	7	—
1 szőr	10	—
3 szőr	14	20
1 szalmazsák letűzve	2	50
1 drb. acél sodrony ágybetét	15	—
1 párnázott ruganyos matrasz	10	—
1 összehajtható vaságy tengerifü matrazal	1	50
1 drb. flanel takaró	5	50
1 asztal, 2 ágyterítő	5	50

Gichner Mór és Testvére BUDAPEST
Üllői-út 3. sz.
1902. augusztus hó 1-től IV., Múzeum-körút 27.

DEHMAL KÁROLY
zongora-gyáros
kizárólag kitűnő külföldi gyártmányok
raktára és kölcsönző-intézet
Budapest, IV., Károly-körút 20.

Magyar festék-, kence- és lakkgyár
KRAYER E. és T^a
József főherceg udvari szállítója,
a magyar államvasutak és más nagy vállalatok
szállítója
BUDAPEST, V., VÁCZI-ÚT 6. SZÁM.

SZABADALMAKAT
ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT
PÁSZTOR (TÖRÖK BEJ. CZÉC)
BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÚT 17.
Megszerzsz szabadalmakat, finanszíroz
találványokat, belajásíromoz védjegyeket
és mustrákat.
FELVILÁGOSÍTÁS DÍJTALAN.

SCHNEID Köhögési tea és hurút por
gyógyszerész-féle
a St. Georgs-gyógyszertárból - Wien V/2
Wimmergasse 33. Orvosi rendellet szerint ké-
szítve. Jótékony hatással bír a lélegző szer-
vekre, nyálkaoldó köhögési inger csökkentő.
a rekedtséget és torok-csiklandozást megszü-
nteti. Por 50 kr., a hozzá való tea 50 kr. Postai
szállítás 20 kr. esomagolási díj portó nélkül.
2 csomagnál kevesebb nem küldetnek. — Kérjük,
a Szent György-féle gyógyszertár védjegyét
figyelembe venni, ezen hirdetést pedig kívánni
és megőrizni sziveskedjék

NEUSTEIN FÜLÖP
czukrozott
hashajtó labdaccai
mit már évek óta a legelőkelőbb orvosok, mint has-
hajtó és oldószer ajánlanak, nem gátolják az emészté-
st és teljesen ártalmatlanok. Czukrozott külsejük
végett még gyermekek is szivesen veszik.
Egy 15 pillulát tartalmazó doboz 30 fill., egy tekercs, mely 8 dobozot
tartalmaz, 1.50 fill. — 2 kor. 45 fill. előleges
beküldése után 1 tekercs portómentesen küldetnek meg.
Óvás! Utánzásoktól különösen óvakodjunk.
NEUSTEIN FÜLÖP
„Szent Lipóthoz” címzett gyógyszertára
Wien, I., Plankengasse 6

Vérgyógyítás (Hemopatia). Új és ere-
deti 15 év óta kipróbált gyógymód, a mely
házánk és a külföld jobb köreiből általános
elismérésnek örvend. Rendkívüli jó sikerrel
lesz alkalmazva asthma, szív-, gyomor-, hólyag-
és idegbajokban, vér- és bőrbántalmak ellen
és kizárja az elmezavar és szélhűdes beálltát.
A kezelése kellemes, nem gátolja a beteg
napi foglalkozásában és tartós, gyökeres gyó-
gyulást eredményez. E gyógymód megalapítója
Dr. Kovács J fővárosi orvos, a ki ek Buda-
pesten, V., Váci-körút 18. sz. alatt egy, ezen
célra berendezett orvosi rendelő intézete van,
melyet mindazoknak legméllegbben ajánljuk,
a kik a fent elősorolt bajok valamelyikében
szenvednek. Dr. Kovács J. levélben meg-
keresésre készségesen vála-

Az gyetlen és leg-
jobbnek ismert haj
és szakál-növesztő
szer hajnövesztésre
és hajkihullás ellen
az arany-éremmel ki-
tüntetett

Komogén
meglepi sikert mu-

tat! Már rövid használat után a kívánt ered-
mény észlelhető.

Naponta érkeznek az elismerő iratok, mint
I. „Tekintetességnek legőszintébb köszö-
neteml mondom az Ön kitűnő KOMOGÉN szer-
ért (theával), amely az én erős hajhullásom
ellen, alig két heti használat után, meglepi
hatást mutatott és a hajnövesztés agyban előmoz-
ditotta. Tiszt.

Mayer Róza.

Próbátégely I. 2 és 4 K., Komogén-Thea 1 K.
a világ minden tájára utánvét, vagy az összeg
előleges beküldése mellett szétküldés dírekt a
feltalálótól

Hermine Winter Wien, IX. Grüne-
Thorgasse Nr. 19.
A hajápolásról szóló bármely kérdésre felvilá-
gosítást díjtalanul ad. — Magyarországi főraktár
Török József gyógyszerháza Budapest. — Magyar
levelezés. 1—20v

Polgár Sándor

orvosi mű és kötöszerésznél
Budapest, VII. Erzsébetkörút 50.

Legjutányosabban beszerezhetőek
legjobb hatalmányú sérvkötők összes
betegápolási eszközök és kötszerek
Haskötők, egyenes tartók, orthope-
dial fűzők és járógépek. múltab és
műkéz saját műhelyében a legponto-
sabban készül. Valódi franczi különle-
gességek és óvszerek F. Berguerand
fils párisi gyárából.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Fenti címre ügyelni tessenek.

Szőlőlugast

ültessünk minden
ház mellé és kert-
jeinkben föld és
!! homoktalajon !!

Erre azonban nem minden szőlőfaj al-
kalmas, (bár mind kuszó természetű) mert
nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz
ezért sokan nem értek el eredményt eddig.
Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok
bőven ellátják házukat az egész szőlőérés
idején a legkitűnőbb muskotály és más edes
szőlőkkel.

b szőlő hazánkban mindenütt megterem
s ninesen oly ház, melynek fala mellett a
legesekevények gondozással felnevelhető nem
volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek,
kerítéseknek stb. a legremekebb dísz, anél-
kül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna
az egyébre használható részekből. Ez a leg-
háládatosabb gyümölcs, mert minden évben
terem. A fajok ismertetésére vonatkoz-
színes fénynyomatu katalogus bárkinek in-
gyen és bérmentve küldetnek meg, aki címét
egy levelezőlapon tudatja.

Érmelléki első szőlőültványtelep
Nag -Kágya, u. p. Szekelyhid.

VIDÉKI TAKARÉKPÉNZTÁRI
RÉSZVÉNYEKRE,
SORSJEGYEKRE, ÁLLAMPAPIROKRA
KÖLCSÖNT
ADUNK, KÉNYELMES VISSZAFIZETÉSI FELTÉTELEK MELLETT.
FELVILÁGOSÍTÁSUNK INGYENES.
HECHT BANKHÁZ
BUDAPEST, FERENCZIEKTERE 6.

Legfelsőbb helyen engedélyezett

„Duna” biztosító-társaság

vezérigazgatóságiirodák Bécsben: Schottenring, Wipplingerstrasse
36/38 saját palotájában.

Magyarországi igazgatóság Budapest VI. Andrászi ut 6. sz.

Elfogad biztosításokat a következő ágazatokra, a legolcsóbb díjté-
telek és a legliberálisabb feltételek mellett és pedig:

Az ember életére,

Tűz,

Jég,

Szállitmányok

Üveg és betörés ellen.

Kerületi főügynökség **Klein Viktor** urnál,

Nagy-Tapolcsányban.

Budapesti malomépítészet

és gépgyár

PODVINECZ ÉS HEISLER

BUDAPEST, VACZI-UT 14/V.

GYÁRT:

BENZIN MOTOROKAT ÉS
BENZIN LOKOMOBILOKAT
szelepes vezényművel 2-50 lóerőig.

Megbízható képviselők kerestetnek

REICH L. FIAI

Üveggyárosok, cs. és kir. udvari szállítók

BUDAPEST, VII. ker., Lövölde-tér 2. szám.

Ajánlják legjobb minőségben gyártott Syphon- és gázsepe
palackokat legolcsóbb árak mellett és pedig:

1 Lada kb. 200 db. 16 ucsziás síma, fehér v. világos kék (aquamarin) színű Syphonpalackot talppal vagy talp nélkül - 62 korona
1 Lada kb. 200 db. gázsepepalackot gummyűrűvel és üveg-
golyóval ellátva, fehér vagy világos kék (aquamarin) színű,
magas vagy alacsony alak: 52 korona

Biztosítás a csomagolást beleértve, budapesti pályaudvarig ber-
mentve, készpénzfizetés ellenében 2% scóntó - 10 lada rendelés
után 5% rabatt. Más nagyságúak és különféle általunk törvényesen
védelem alatt álló palackok is szállítunk. Préselt irások vagy
szegélyezéseknek csak az elkészítési önköltséget számítjuk, ellenben
az alak és kliséért költség nem számítatik. Megjegyzük még, hogy
megvizsgált 20 létkör nyomású Syphonpalackunk Magyarországon
csak kizárólagosan közvetlen a mi gyárunkból szerezhetők be.

Lohr Maria

(ezelőtt Kronfus) csipke-,
vegyészet-, tisztító- és
műfestő-intézete

BUDAPEST, VIII. Baross-u. 85.

Fiókok: VI. Andrassy-ut 16. - VIII. József-
körut 2. - IX. Calvin-tér 9. - V. Harminczad-
utca 3. - VI. Teréz-körut 39.

Tanningene a legkedveltebb és hajfestő szer
legelőszárgasabb
sötétszöke, barna és fekete. Ára 5 kor.

A szájak és fogaknak legelőszárgasabb az **OSAN** K. 1.76 és
-88 fill.

Czermy-féle keleti **RÓZSATEJ** a legjobb és legelőszárgasabb szőpítő-
szef. 1 üveg ára 2 korona. Ehhez
hygien. balzsam-szappan 60 fillér.
Főszékföldel hely: Czerny J. Anton, Béca, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.

Legujabb mintájú képeslapok ! kaphatók Platzko Gyulánál !

Alapított: 1858.

Alapított: 1858.

Platzko Gyula

könyvnyomda, könyvkötészet, könyv- és papirkereskedés

Nagy-Tapolcsány.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses
figyelmét a legujabb mintájú betűkkel bőven ellátott
s a legmagasabb igényeknek megfelelő

KÖNYVNYOMDÁMRA

felhívni. — Béli és esküvői meghívók, eljegyzési
kártyák, körlevelek, ügyvédi és kereskedelmi
nyomatványok, takarékpénztári zárszámadások,
névjegyek, gyászlapok, stb. a legjutányosabb árak
mellett, díszes és elegáns kivitelben készülnek.

A t. jegyzőségek és hivatalok
figyelmébe ajánlom nagy nyom-
tatvány-raktáramat, honnan vi-
déli megrendelések is a legpon-
tosabban teljesítenek.

E helyen ajánlom dusan felsze-
relt könyv-, papir-, író- és
rajzszerek-kereskedésemet. Nagy
választék ima-, üzleti és iskola-
könyvekben, valamint szépiro-
dalmi művekben.

Magamat ismételen is a nagyrebecsült közönség
b. figyelmébe ajánlván, maradok teljes tisztelettel

PLATZKO GYULA.

!!! Ezüstéremmel kitüntetve !!!

!!! Ezüstéremmel kitüntetve !!!

RAJCSÁNYI VILMOS NY.-ZSÁMBOKRÉT

NYERGES (WAGEN-SATTLER).

A pozsonyi 1903. évi mezőgazdasági
kiállításon az általam készített új
kocsi ezüst éremmel lett kitüntetve.

!! Pártoljuk a hazai ipart !!

A pozsonyi kiállításon kitüntetett
kocsikból sok utánrendelés tétetvén,
azok nálam mindig megtekinthetők.

Nyerges üzletem a legmodernebb eszkö-
zökkel van berendezve s így a legszebb
és legjobb munkákat is előállíthatom.

Műhelyemben a legrövidebb idő alatt
készülnek mindennemű kocsik, festő és
fényezési munkák, ugyszintén bevonások.

Nyomatott Platzkó Gyula könyvnyomdájában Nagy-Tapolcsányban.